

עתונות הלדינו בשנות המדינה הראשונות

ברטה ארז

עתונים לזמן קצר

על אף שכל העתונים עסקו בקליטת העולים דוברי הלדינו, לא היתה להם אותה מידת השפעה ואף לא אותו היקף של קוראים. מידת ההשפעה היתה תלויה בעיקר בתדירות ההופעה ומישיכה, מספר העותקים שהודפסו ויכולת ההפצה. בהקשר לאמצעים שבהם השתמשה בעתונות בלדינו ראוי להעיר:

העברת מידע: העולה שיש לו מידע מסוגל לקחת חלק בדיונים ציבוריים ככל ישראל. להוציא את "Libertad" ו-"La Union" מילאו כל העתונים תפקיד זה.

ציונות וישראליות: הדרכת הקורא בנושא ישראל ומטרות הציונות, המטרה היתה להציע לעולה בסיס פוליטי וחברתי שיהפוך אותו לגורם תורם בבניין המדינה החדשה. מגמה זו הורגשה בעיקר בשני העתונים שנתמכו על ידי מפא"י "El Tiempo" ו-"El Avenir".

השתלבות באמצעות ביקורת: מתן ביטוי לתלונות העולים, תנאי חייהם במדינה החדשה וביקורת על מדיניות הממשלה. בהיבט זה עסקו העתונים "La Verdad" "Libertad" ו-"La Union".

תעמולה: המטרה היתה למשוך את העולה לעבר אידיאולוגיה פוליטית מסוימת או למפלגה מסוימת. הדבר נראה בבירור בעתונים "Libertad" (חרות), "Faktos" "Deretcho al Buto" "El Avenir" "El Tiempo" (מפא"י), ו-"La Verdad" (ציונים כלליים).

שרידותם של העתונים נבעה מתדירות ההופעה ומישיכה, מיכולת ההפצה ומספר העותקים המודפסים. שני העתונים ששרדו זמן רב ביותר וזכו להפצה נרחבת ביותר היו "La Verdad" (1949-1975) ו-"El Tiempo" (1950-1967). הראשון תמך באידיאולוגיה של הציונים הכלליים והשני בוו של מפא"י. שניהם עברו שינויים מעניינים וזה אמור במיוחד לגבי "El Tiempo". אף שמלכתחילה קמו עתונים אלה כאמצעי לשילובו של העולה במדינה החדשה, הם הפכו, לאחר שנים מספר, לעתונים רגילים. אפשר להסיק שהתפתחות כזו מתקיימת ככל שמתקדמת התמוגגותו של העולה בחברה. שינוי זה, שניתן לראותו בתקופה שבין אמצע שנות ה-50 לסופן, אירע בתקופת מלחמת סיני. מאז גדל חלקן של החדשות הלאומיות והמקומיות.

אשר לעתון "El Avenir" (1949-1950), הרי שהיתה לו תפוצה טובה, אך לזמן קצר בלבד; למרות זאת מילא "El Avenir" תפקיד היוני בעיצוב הציוני של העולים בשנות המדינה הראשונות.

עתונים אחרים הופיעו זמן קצר בלבד, באמצעים כספיים דלים ובקושי ראו אור 15 גיליונות שלהם. כמו כן, היתה להם תפוצה מצומצמת. דוגמאות לעתונים כאלה הן: "La Boz de Israel" (1949) ו-"Libertad" (1950) (שניהם הופיעו בשיכפול), "La Union" (1954-1955), שנהגה מהדפסה

בתקופה שבין ייסודה של מדינת ישראל ועד לסוף שנות ה-60 הופיעה בישראל שורה של עתונים בשפת לדינו, באותיות לטיניות. בדרך כלל עמדו מאחורי עתונים אלה עתונאים וכותבים שעלו מתורכיה. מטרתה הראשונית של עתונות זו היתה להביא לשילובם של עולים חדשים ממוצא ספרדי, ובמיוחד של יהודים מתורכיה (ששפת אמם לדינו), עם המרחש בארץ.

אחדים מפירסומים אלה, "La Boz de Israel" (קול ישראל), "La Boz de Yerushalaim" (קול ירושלים), ו-"La Union" (האיחוד), יצאו ביוזמה פרטית וגשארן בלתי תלויים במפלגה פוליטית כלשהי. השלושה התקיימו במשך תקופה קצרה. עתונים אחרים נתמכו כספית על ידי מפלגות פוליטיות. הם נכתבו ונערכו על ידי חברי מפלגות: "Libertad" (חרות) נערך על ידי תנועת החרות, מפלגתו של מנחם בגין, ולעומתו "El Avenir" (העתיד), "Deretcho al Buto" (ישר ולעניין) ו-"Faktos" (עובדות) מומנו ישירות על ידי מפא"י. "Deretcho al Buto" ו-"Faktos" היו בפירוש עתונים תעמולתיים.

לצד אלה שהוזכרו היו שני עתונים חשובים ששרדו זמן רב ביותר. השניים מומנו חלקית על ידי מפלגות פוליטיות: "La Verdad" (האמת) ביטא את האידיאולוגיה של הציונים הכלליים ו-"El Tiempo" (הזמן) ייצג יותר את מפא"י.

דומה, שכל מאמצי העתונות בלדינו בעשור הראשון למדינה, כוונו למטרה אחת: לעזור לעולה בהיקלטו במדינה החדשה, התברר, שהמפתח לקליטה חברתית טובה הוא העברת המידע. באמצעות המידע עוצב העולה החדש בהתאם לתפישה הציונית ובה בעת היה מיועד לכל נושא הקשור באורח חייה של מדינת ישראל, במדיניות שלה ובהיי אורחיה.

עתונות זו, שמטרתה לשלב ולידע, לא השפיעה על המדיניות הלאומית ישירות, אך בכל זאת לקחה בה חלק; היא נתנה ביטוי לקשיים שעמדו בפני העולים ובכך סיפקה מידע לפוליטיקאים. כן עסקה במספר נושאים כלליים או אקטואליים לזמנם: בינאום ירושלים, מערכת הנינוך חילונית לעומת דתית, השוני בין אשכנזים לספרדים, מדיניות בין לאומית (במיוחד במזרח התיכון). כן הירבתה לכתוב על בעיות שהתעוררו בקליטת העולים בארץ.

יש עניין בסקירתן של נקודות המבט השונות של שני העתונים הנפוצים ביותר, "El Tiempo", שעורכו היה יצחק בן רוני ו-"La Verdad" בעריכת יצחק יצש. בעוד ש-"El Tiempo" הציע את האידיאולוגיה של ממשלת בן גוריון, היה "La Verdad" ביקורתי לגבי מדיניות בן גוריון ומפא"י. ההשקפות השונות שבנוטאו בשני העתונים עוררו עימותים מתמידים ביניהם.

LA UNION

JURNAL SIONISTA - SOCIALISTA, POLITIKO I LITERARIO

Redaktor en Kapo
Dr. Elie Chaül

Administrador
Moche Azar

Direktor - Proprietario
Sabdiat León

No. 1

ANIO: I
Mierkoles 19 Mayo 1949

Redaktion / Administración CHIRUN MEMORIAL, 808. LOD
דירקטוריע / אדמיניסטראציע צירון מעמוראל, 808. לוד

NUESTRO BUT

Este jurnal es editado apesalmente para la Aliya de Turkia, porque sabemos bien ke la es de grande menester, siendo, nuestros hermanos turkios, no estan ainda completamente arresentados de una manera komplida, i nos estado moral, espiritual, kultural i sosial, par raporto a las otras Aliyot no kopa ainda bastante daké, na por kualo, aremos aparezer este tohiko semanal para aclararlos de ciertos problemas,

- 8) Reklamir el Kibuta Galoyot.
- 9) Penar por el „Mitzog Galoyot“ (Fuzion de las Aliyot).
- 7) Lavorar por la union de Israel
- 6) Elevar el nivel moral i sp de la Aliya de Turkia a tin konsiderada como las Aliy

EL SEGUN

Alhad pasado, 8. 9.30 de la tador, se

Nuestro grande propheta en Israel

Nuestra generacion acomplido por la voluntad del pueblo i la fuerza armada, el testamento que nos deha nuestro grande propheta Herzl assi que lo deno el mismo. Para ley que tibia en el, como enayegoranda. Sus vida non fue que non sacrifico el cual mas dio en cre...

grande importancia sera dado aqui a la cuestion de el favoro de la tierra.

AVENIR

Editado por el partido Miflegot Poale Eretz Israel (Mapai)
2 Ben cr
20 Millimeters

Revolta en Syria

Quando en Europa se avia de revolusion, venos inmediatamente te hermanos que de dos países o por estar abas lo nos governo atrasado o absolutista. Si endesamos que con presidente fue traçado o matado, nos equivocamos de vista de una nueva guerra mundial.

Antes quevamos a meter i medio un cierto colonial Zaim profesional de la atmospheria anti hitleriana que estava esperando en su pecticho abicho al presidente de la Republica i el exilio en Suiza. En mismo tiempo se proclamaron el mismo nom Anwar, Agna setopo una otra coland Sami Hinnavi el qual mato a un presidente i un primo ministro i expulso al viejo primo ministro Anwar Pacha de formar el nuevo governo. Y postamos non podemos decir que esta revol...

AL LECTOR

Te presentamos, caro lector y conyugero, el primer numero de nuestro jurnal en lengua „latina“. Nuestra audicion i nuestro dleto es de aver de este jurnal, que dia cada dia se va amejorando, en su forma i en su contenido, el „mitzog“ y el representante de los nuevos inmigrantes i vuestro avondo, hermanos „olim“, en las dificultades que encontareis, los primeros tiempos, por adaptaros a las condiciones de vida que reposan en vuestra Patria retopada. Reanimaros (politicos i economicos) i informaciones de vuestro establecimiento futuro en la sociedad o...

LA BOZ de ISRAEL

No: 1- (11/7/49) Bultino Endepende LUNES

EL TIEMPO

Semanal - politico y literario

Deve la registre de un grande numero de nonobres literarios de cultura de la nuestra, organizada

NUESTRO BUT
El buto del editor de este modo bultino es de traer a la konosya de miles de emigrados Cudios Turkia, los evenmentos de nuestra payis en el seno de la politika, nomia i kultura, darles notisya i re el desenvolpamento de nuestra ria i sobre todo, meterlos al k te de la manera ke los establis to de emigrasyon pensar rezol problema del arresentamyonto de de emigrados ke asperan kon d...

El Egipto refuza la propozision de Burns por un encontro kon Israel

El Egipto no dio los rasones de su refusa i los rasones al general Burns ke esta en camino de ir a Egipto para negociar un konvenio, que traerá fin a los hostilidades de frontera, entre los arabes, representados por el Egipto, i los israelitas, representados por el Estado de Israel. El konvenio de la paz de la frontera de Egipto, ha sido rechazado...

Los Sovietes akseptan la Invitasion de las potensias oksidentalas

El gobierno soviético akseptó la invitasion de las tres potensias oksidentalas por una konferensia de las Naciones Unidas para el kargo de la Kouda. El gobierno soviético akseptó la invitasion de las tres potensias oksidentalas por una konferensia de las Naciones Unidas para el kargo de la Kouda.

La eventualidad de una aliansa Israelo - Amerikan

El Egipto no dio los rasones de su refusa i los rasones al general Burns ke esta en camino de ir a Egipto para negociar un konvenio, que traerá fin a los hostilidades de frontera, entre los arabes, representados por el Egipto, i los israelitas, representados por el Estado de Israel.

Por la paz del mundo

El Sr. Anthony Nitling, ministro de Estado Ingles deklaró al Parlamento ke las ultimas propozisiones soviéticas sobre...

LOS 10 ANIOS DE LA ONU

En el 30 de noviembre se kumplan los 10 años de la Fundasion de la Organizacion de las Naciones Unidas (ONU). La baza de la fundasion de esta Organizacion se puede ver...

עתוני הלדינו בישראל (1975-1949)

עתון	תרגום השם	נטייה פוליטית	תדירות	עורך	מועד הופעה
La Boz de Israel	קול ישראל	בלתי תלוי	דו שבועי	יצחק חוקיה	1949
El Avenir	העתיד	מפא"י	שבועון	מפא"י	1950-1949
La Verdad	האמת	הציונים הכלליים	שבועון	יצחק יעש	1975-1949
Libertad	חרות	חרות	ירחון	חרות	1950
El Tiempo	הזמן	מפא"י	שבועון	יצחק בן רובי	1967-1950
La Boz de Jerushalaim	קול ירושלים	בלתי תלוי	שבועון	ברוך כהן	1954-1950
La Union	האיחוד	בלתי תלוי	משתנה	שבתאי ליאון	1955-1954
Deretcho al Buto	ישר ולענין	מפא"י	משתנה	מפא"י	1959
Faktos	עובדות	מפא"י	משתנה	מפא"י	1961

גלויה על המפלגות הדתיות. בנושא ירושלים הביע העתון את התנגדותו לכל התערבות מבחוץ: "ירושלים היא של היהודים", קבע. בקשר לסכסוך הערבי-ישראלי שהיה אז בראשיתו, ביקש העתון שהתיכונים בין ערבים לישראלים ייפתרו מוקדם ככל הניתן "כדרך לשלום". העתון הביע את התנגדותו לכניסה מסיבית של פליטים ערבים לארץ, אך טען שהמיעוט הערבי בישראל חייב לקבל אורחות וליהנות מכל הזכויות הדמוקרטיות. ולבסוף, המפלגה הקומוניסטית הישראלית, מק"י, זכתה לביקורת קשה מעל דפי שבועון זה. בעיקר יצא הקצף על עמדתה בעד בינאום ירושלים ועל כך שמק"י גורמת בהתנהגותה לקרע ואי שביעות רצון בקרב העולים.

"La Verdad"

זה היה העתון הביקורתי והשערורייתי ביותר בעתונות הלדינו בישראל. הוא הציג טיעונים קשים נגד הממשלה, בבקרו את השיטה הביורוקרטית הישראלית, את תעמולת מפא"י ואת שיטת טובות ההנאה ("פרוטקציה"). עתון זה שרד משך התקופה הארוכה ביותר מבין אלה שלא היו מקורבים למפא"י. כשהוא נערך על ידי בעליו יצחק יעש, שכתב את המאמרים הראשיים, ייצג "La Verdad" את האופוזיציה העתונאית למפא"י. העתון אימץ את האידיאולוגיה של הציונים הכלליים, קבוצה פוליטית שהוגדרה על ידי יצחק יעש כמפלגה בורגנית.

"La Verdad" פנה אל שני סוגי קוראים: ראשית, אל העולה החדש שבא מתורכיה. מטרת העתון, בשלב הראשון, כאמור, היתה לתרום לשילובו של העולה במדינתו החדשה. לצורך השגת מטרה זו נעשה שימוש במספר אמצעים: ידוע העולה לגבי האקטואליה בישראל ומחוצה לה, מתן ביטוי לתלונותיו ולמטרדי אותו ועידודו לשמור על האידיאליים שלו. לצד כל אלה נדרש הקורא שלא לחזור לארץ מוצאו. שנית, מדי גיליון היתה התקפה על פעילי מפא"י, מתוך כוונה להראות אי שביעות רצון מהם ולמתוח ביקורת על התפתחות המדינה החדשה; כן פורסמו מכתבים ממוענים לאישים בולטים

ומעריכה טובה. "Deretcho al Buto" (1959), כמו גם "Faktos" (1961) נערכו ומומנו על ידי מפא"י בזמן מערכות הבחירות, הראשון בעת מערכת הבחירות לכנסת הרביעית (1959), והשני בעת מערכת הבחירות לכנסת החמישית (1961).

פירוט העתונים ואיפיונם

"El Avenir"

שבועון זה, שהופיע במקביל בידיש, צרפתית, הונגרית, בולגרית ורומנית, יצא מטעמה של מפלגת השלטון, מפא"י. הוא נכתב בסגנון בהיר ופשוט ומילא תפקיד מרכזי בהדרכת העולה החדש קורא הלדינו בצעדיו הראשונים בארץ.

הנושאים הקבועים של העתון, בצירוף שיוכו הפוליטי, תאמו ישירות את האידיאולוגיה של מפא"י: מרכזיות היישוב היהודי בארץ, הצורך בייצוג פוליטי חזק באמצעות מפא"י, תמיכה בהסתדרות עובדים חזקה, הצורך בהשגת מטרותיה הציוניות של המדינה, ביטחון ויציבות. בעת ובעונה אחת עם הנקודות הנ"ל, הוצעו נושאים כגון תולדות היישוב היהודי החדש בארץ ישראל, העלייה הבלתי ליגלית, ההתיישבות העובדת, "ההגנה". וכן הובאו נאומיהם של בן גוריון ואישים בכירים אחרים. מדי פעם צורפו מילון קטן של מילים בתחום הקליטה והמפגש עם הביורוקרטיה הישראלית ומדור הומור.

הנושאים שעוררו תגובות רבות של קוראים, כמו גם מאמרי מערכת במספר ניכר, עסקו בקונפליקט שבין הזרם הדתי וזרם העובדים בחינוך; הוויכוח על בינאום ירושלים; יחסי ישראל ומדינות ערב השכנות; התקפות על המפלגה הקומוניסטית הישראלית (מק"י).

באשר לחינוך בבתי הספר טען "El Avenir" לזכותן של משפחות לבחור באופן חופשי בדגם החינוך הנראה להן עבור ילדיהן. העתון מתח ביקורת

מסכנים את יציבות הממשלה והקואליציה בשל מאבקים בנושא החינוך של ילדי העולים.

נושאי מדינה ושלטון, בעיקר בכל הקשור לבחירות לכנסת. נושא שהוד על עצמו: השוני שבין ספרדים לאשכנזים. מעל דפי "El Tiempo" היתה קריאה לרמת חיים שווה לבני שתי העדות. עם זאת נדרשה מן העולה הספרדי אחריות גדולה יותר לעיצובו התרבותי. גם עתון זה ביטא את החשש מפני תורת העולים לגלות. האנטישמיות והאנטי-ישראליות בעולם היו שני נושאים שהועלו אף הם מדי פעם. לאחר הכנס היהודי העולמי בשנת 1952 הגיעו משתתפיו למסקנה שאנטישמיות ואנטי-ישראליות קיימות בארצות שונות, תופעה שמצאה לה ביטוי ב-"El Tiempo" לאורכו של עשור שלם.

החדשות הבין לאומיות נגעו בעיקר למתרחש במזרח התיכון. משנת 1951 הופיעו מספר מאמרים המזהירים מפני האפשרות של מלחמת עולם נוספת והצביעו על הצורך לחזק את הכלכלה והביטחון של ישראל.

ההתחמשות המחודשת של גרמניה בשנות ה-50 המוקדמות גרמה לדאגה, וכך גם מירוץ החימוש של ברית המועצות.

כתבות המתייחסות לארצות מוצאם של העולים, תמצית מן העתונות הישראלית ומאמרים על ישראל בעתונות העולמית מילאו גם הם את דפי השבועון. כן נכללו בעתון ראיונות עם חברי ממשלה בולטים.

"La Union"

עתון זה ראה אור בפורמט לא קבוע ולפעמים אף הופיע כעלון. הוא שרד זמן קצר בלבד. העתון נערך במשך שנת 1954 על ידי סבטני ליאון, שהשתתף לעתים קרובות בעתון "El Tiempo". היוזמה להופעתו באה מצידו של העורך, שביקש לכתוב בו על נושאים שלא ניתן לו להתבטא בהם ב-"El Tiempo".

מטרתו היתה להבהיר שהשתלבות העולים מתורכיה נמצאת במצב קשה. זאת, תוך האשמת ארגון עולי תורכיה והבעת התנגדות להתקרבות הישראלית-אמריקנית. מאמרים אחדים משלו ראויים לציון מיוחד, שכן מתוכנם ניתן להסיק שתכליתה של העלייה מתורכיה היתה לקחת חלק בבניין הארץ. יתרה מזאת, נראה שעלייה זו באה מתוך יוזמה עצמית ושהעולה מתורכיה רצה מעל לכל להתקבל כישראלי וסייב להשתייך לאיוו שהיא התארגנות.

"Deretcho al Buto" ו-"Faktos"

"Deretcho al Buto" הוצא במיוחד לקראת הבחירות לכנסת הרביעית שנערכו בנובמבר 1959. היה לו תפקיד תעמולתי, וכמו אחיו המאוחר "Faktos", שהופיע לקראת הבחירות לכנסת החמישית ב-1961, התקיים זמן קצר, הציג דפוס איכותי וחולק הינם על ידי מפא"י. שני פירסומים אלה כווננו לקבוצה גדולה של עולים דוברי לדינו ובמיוחד לאלה שבאו מתורכיה. כפי שנרמזו בשם העתון (ישר ולעניין) ביקש "Deretcho al Buto" להעביר מסר ישיר ותכנים מתובלים בהומור נגד מנהיג "חרות" מנחם בגין ונגד המצע הפוליטי של מפ"ם. תכנים אחרים מתייחסים למצעה של מפא"י ולהישגי הממשלה מאז ייסוד המדינה.

במפא"י, וזאת בעמודו הראשון של העתון, לדוגמה, המכתב שנשלח לבן גוריון ב-30 בדצמבר 1949, שבו הוא נדרש "לגמור עם הבירוקרטיה והפרוסקציה השולטים בפוליטיקה הפנימית".

כדי לורז את ההשתלבות של העולים בארץ ולמנוע ככל האפשר את תורתם לארצות מוצאם, דאג "La Verdad" ליידע את קוראיו על הנעשה בארץ, ותוך כדי כך הירבה להטיח האשמות והשמיע דברי ביקורת ואכזבה של העולים. כך שימשה הביקורת כלי עיקרי שבעזרתו טיפל "La Verdad" ברגשות הבידוד של העולה, תוך מגמה להוריד את רמת האפליה נגד העלייה התורכית.

בעמודי עתון זה נמצאת האשמה כפולה לביסוס הביקורת: ראשית, מוצגים, תוך ביקורת נוקבת, התנאים (המוגדרים מסוכנים) שבהם חי העולה; שנית, יש גינוי מתמיד לאובדן האידיאלים אצל העולה. האשמות אלה ניתן למצוא בעיקר בפרשנות על הנושאים המטופלים, וכן בבחירת החדשות שאותן מגישים לקורא.

כללית, טען "La Verdad" שהתנאים הגרועים השוררים בבתי העולים, כמו גם השיטה הבירוקרטית ושיטת התעמולה של הממשלה, משפיעים לרעה על האידיאלים והמוראל של העולה וגורמים לו לתורר לארץ שממנה בא.

בענייני מדיניות בין לאומית, ביקש "La Verdad" לראות את ישראל שותפה במוסדות בין לאומיים כגון האו"ם. חלק ניכר מתוכן הדברים בתחום זה הוקדש להצגת הנושאים הבין לאומיים השונים. לדוגמה, החשש מפני מלחמה עולמית נוספת. הוויכוח על ירושלים היה גם הוא מקור לידיעות ולכתבות. עמדתו של העתון היתה ברורה: "ירושלים ליהודים". לבסוף, ראוי לשים לב ששבועון זה פירסם מספר מאמרים הדנים באנטישמיות בתורכיה. לפי "La Verdad", אף שיהודי תורכיה לא סבלו מן הנאצים, הרי סבלו מאנטישמיות תורכית בשנות ה-50 וה-60.

נושאים אחרים בעתון זה עסקו בחיי היהודים בתפוצות, בחיזוק צה"ל וגם בשני יסודות המעניינים את הקורא הספרדי: מנה טובה של הומור והרומן הבלתי נמנע בהמשכים.

"El Tiempo"

שבועון זה, בעריכת יצחק בן רובי, מומן חלקית על ידי מפא"י. מספר משמעותי של עתונאים, אנשי מפלגה ואישים נוספים, השתתפו בכתיבה בו. למשל, המלומד אברהם אלמליח או סבטני ליאון (שגם ערך את "La Union").

פעילותו של העתון היתה חיונית לעולים משום שהוא גישר בין היישוב הוותיק לעולים מתורכיה, בולגריה ויוגוסלביה. העתון ביקש לעודד את העולים ועזר בהשתלבות התברתית שלהם.

"El Tiempo" דיווח על ענייני המדינה העיקריים, הנוגעים לפוליטיקה, כלכלה, תרבות, והדגיש את נושא ההתיישבות.

בשנות ה-50 התרכזו מאמרו וכתבותיו של העתון בענייני מדינה אלה: חינוך, הוראה, התרחבות ואחזקת מערכת החינוך הכללית שעמדה מול הורם הדתי. שבועון זה סבר שכל משפתה חייבת להיות חופשית בבחירת הרגם התינוכי שהיא מבקשת עבור בנייה. העתון גינה לא אחת את העובדה שהדתיים

העניין DERETCHIO AL BUTO

Los Fraguadores del Yichuy nos disen:

BEN-GURION:
Sencillamente, libertad y paz en el presente y en el futuro.

BEHOR CHIRIT:
La decisión de la Knesset de declarar la guerra a Egipto, es una decisión que debe ser tomada con mucha cautela y con plena conciencia de las consecuencias que puede tener.

YOSEF ALMOGIB:
El Estado de Israel debe ser un Estado que respete los derechos humanos y que busque la paz y la justicia para todos.

Una "Billi Millaghi" (sio-partido)
VOTARE POR EL KON ENTUSIASA

BANDITISMO

Siempre ha sido un problema del Estado de Israel, el problema de la delincuencia y el crimen organizado. Este problema se ha agravado en los últimos años, debido a la situación de inseguridad que reina en el país. Los banditos se aprovechan de la situación de caos y de la falta de control del Estado para cometer sus crímenes. Es necesario que el Estado tome medidas urgentes para combatir este problema y restaurar la ley y el orden en el país.

LO KE SE FRAGUA KON SUDOR SE KONSERVA KON AMOR

MAPAI, FRAGUA MAPAI, GUADRA

Lo ke se fragua kon sudor
Se konserva kon amor

LIBERTAD

JURNAL ISTATADO POR LA TIKVA HAHIBIT, FONDADA DE EL LEGION ZVAL LEVINTI
PRECIO 200

JAFKO EL 21.8.250.
MUESTRO JURNAL.

Todos nuestros valores en nuestro país (yo) son los valores de la libertad. La libertad es el fundamento de nuestra vida y de nuestra cultura. Sin libertad no hay justicia, ni paz, ni bienestar. Por eso, nosotros luchamos por la libertad y por la democracia en nuestro país. Queremos un país libre y justo, donde todos tengan sus derechos y donde reine la paz y la armonía.

Los valores de la libertad son los valores que nos hacen humanos. Sin libertad no podemos ser libres, ni responsables. Por eso, nosotros luchamos por la libertad y por la democracia en nuestro país. Queremos un país libre y justo, donde todos tengan sus derechos y donde reine la paz y la armonía.

FAKTOS

No. 1 ALIAD 16 JULIO 1964 3 AV 5721

REALIZACIONES PASADAS

Las realizaciones pasadas de nuestro país son el resultado de la lucha constante por la libertad y la justicia. Hemos logrado grandes avances en el campo de la economía, la cultura y la educación. Pero, también hemos enfrentado grandes dificultades y desafíos. Sin embargo, nosotros no nos rendimos. Seguimos luchando por un futuro mejor y por un país más libre y justo.

GARANSIAS POR EL AVE

En nuestros días, la vida es incierta y llena de riesgos. Necesitamos garantías para el futuro. Necesitamos un sistema de seguros que nos proteja de los riesgos de la vida. Necesitamos un sistema de seguros que nos ayude a superar las dificultades de la vida. Necesitamos un sistema de seguros que nos ayude a construir un futuro más seguro y más próspero.

LA VERDAD

EL ÚNICO JURNAL POPULAR INDEPENDIENTE EN JERUSALEM
AY KE DAR ARMAS A ISRAEL
Para ke el pueda defenderse

ASER TIENE RAKETAS ATOMIKAS

El "New York Times" ha publicado un artículo que afirma que el gobierno de Israel posee armas nucleares. Este artículo ha causado gran polémica y ha generado muchas especulaciones. Sin embargo, el gobierno de Israel ha negado rotundamente estas acusaciones. El gobierno de Israel afirma que no posee armas nucleares y que se compromete a no desarrollarlas. El gobierno de Israel afirma que su política es de paz y de cooperación con todos los países de la región.

Las mujeres votaron

Las mujeres votaron en las elecciones de ayer. Fue un día histórico para nuestro país, ya que por primera vez las mujeres participaron en el proceso electoral. Las mujeres votaron con entusiasmo y con conciencia. Su voto fue decisivo para el resultado de las elecciones. Este hecho demuestra que las mujeres son plenamente capaces de participar en la vida política y de tomar decisiones importantes para el futuro de nuestro país.

Dikionario moderno

MAPAI - Una tribuna de hombres de bien, de moralidad y de justicia.
LIBERALS - Merkantiles, interesados en el lucro.
MATSRAI - Un partido que representa a los intereses de los trabajadores.
KONSERVATSIV - Un partido que defiende el status quo.

הופיעו חדשות, סקירת תיאטרון וקולנוע ודיווח על פעולות תרבות ברחבי ישראל.

"Libertad"

כתב עת זה הוצא לאור על ידי תנועת התרות. היה זה עלון מודפס בעל תפוצה מוגבלת. חברי המפלגה כתבו בו מתוך מטרה לנגח את מדיניותה של מפלגת השלטון, מפא"י. הירחון הופץ במיוחד בקרב עולים חדשים ומגמתו העיקרית היא לגנות את המצב השורר במדינה. לדעת המערכת, המצב קריטי משום ש"הגלות חוזרת על עצמה בארצנו שלנו", וזאת באשמת מדיניות הממשלה (אוגוסט 1950).

בעמודיו חזרו והדגישו הכותבים את האפליה שממנה טובלים הספרדים. הם גם ביקרו את הפסיביות שלהם "...משום שיהודים אלה הם שקטים מטבעם ויודעים כיצד להאבק ללא תלונה, הם מעדיפים לפעול כפרטים מאשר לבחור בהחלטה הטבעית. הפתרון למצב כזה: תנועה מאורגנת". טעותם המתמשכת היתה לדעת העתון שנמנעו מלהשתלב במפלגות פוליטיות ובמקום זאת "התרחקו מכל תנועה".

נושאים אחרים בעתון: גינוי המצב הכלכלי במדינה ודיווח על פעולותיו של מנהיג התנועה מנחם בגין.

עברית: אסתר מישאל

"Faktos", שהופיע כאמור לאחר שנתיים, עסק פחות בביקורת ויותר בפעילות מפא"י והישגיה.

"La Boz de Israel"

כתב עת זה היה דו שבועון ציוני שצמח ספונטנית מיוזמתו של יצחק חזקיה – עורך, בעלים וכותב יחיד במה שכינה "ידיעון בלתי תלוי". המדובר בפירסום בן ארבעה עמודים שראה אור 15 פעמים. מטרתו פורטה במאמר המערכת הראשון, ושיקפה את כוונת המחבר: לעזור בכוחו הצנוע לקליטתם של הבאים מתורכיה. מתוך מטרה זו נהג חזקיה לדווח על הנעשה בישראל ולדון בעניינים שנראו לו חשובים לעולה החדש. העתון כלל תמיד מאמר עורך בנושאים חברתיים ופוליטיים. לדוגמה, עלייה, פליטים ערבים, תקציב המדינה וחינוך חובה. כמו כן הופיעו תמצית של חדשות מן העתונות הישראלית, קורס קצר לעברית ומכתבים למערכת.

"La Boz de Yerushalaim"

שבועון בלתי תלוי זה נערך על ידי ברוך כהן, שקידם בעתונו את נושא הציונות, ללא הקשר פוליטי. השבועון הופיע באופן בלתי סדיר ושיגה את מראהו מדי פעם, כנראה בגלל קשיים כספיים, אך היתה בו איכות גבוהה של עריכה ודפוס. תכניו המרכזיים עסקו בחדשות על כל נושא מעניין לאומי או בין לאומי הקשור לעולם היהודי או לישראל.

העתון פירסם גם חדשות וכתבות על שתי החברות באיזור, וזאת באמצעות מדורים קבועים בשם "בעולם היהודי" ו"בעולם הערבי". בחלקו האחרון